

Draaiboek ouder-informatieavond

Voor ouders van 13- tot 18-jarige sporters

Aanleiding

Het sportplezier van een puber/jongere is een belangrijke voorspeller voor de toekomstige sportdeelname. Ouders spelen hier een belangrijke rol in. Gelukkig zijn veel ouders al op een gezonde en positieve manier betrokken bij hun sportende puber/jongere. Helaas zijn er wekelijks ook vele voorbeelden van te fanatieke ouders die als toeschouwer mee gaan coachen, mopperen, schelden of zelfs het speelveld betreden. Een informatieavond aan het begin van het seizoen biedt sportclubs een laagdrempelige en effectieve manier om gewenst oudergedrag langs de lijn te stimuleren. Dit draaiboek helpt bij het vorm en inhoud geven van een dergelijke ouder-informatieavond.

Doelen

- De trainers en/of coaches en sportouders laten kennismaken met elkaar;
- De sportouders uitleg geven over de clubregels en de teamafspraken;
- De ouders laten nadenken over hun rol in de 'sportcarrière' van hun kind;
- De ouders bewust maken van taken die geregeld/georganiseerd moeten worden om een groep te laten trainen/competitie te laten spelen en hen stimuleren daar een actieve rol in te nemen.

Praktische informatie

- De opzet van een informatie-avond in dit draaiboek is slechts één van de vele mogelijkheden om een dergelijke avond te organiseren. Voel je vrij om naar eigen inzicht hiervan af te wijken. Voorbeeld: als alle ouders elkaar al kennen, kun je dat gedeelte overslaan. Voeg hierom dan ergens anders in het programma een extra onderwerp in of kort de duur van de bijeenkomst in.
- Wanneer je de opzet uit dit draaiboek volgt, moet je rekenen op een tijdsduur van ongeveer 75 minuten.
- Het draaiboek is beschreven vanuit het perspectief van een trainer-coach die de ouders van één team uitnodigt. De opzet is evengoed bruikbaar voor een bijeenkomst waarbij de ouders van meerdere trainingsgroepen tegelijk aanwezig zijn.
- Vind je het spannend of vind je jezelf niet geschikt om zo'n bijeenkomst te leiden? Vraag dan vooral om hulp van iemand anders binnen de club.
- Kies voor de bijeenkomst een rustige ruimte uit waar iedereen fatsoenlijk kan zitten en waar je niet gestoord wordt door anderen. Bij voorkeur op of in dezelfde sportaccommodatie als waar ook getraind wordt. In het ideale geval is er ook nog wat vrije ruimte waar bewogen kan worden.
- Bereid je goed voor door het draaiboek meerdere malen door te lezen. Maak eventueel een eigen 'spiekbriefje' met zaken die je niet wilt vergeten of gebruik de samenvatting uit de bijlage.
- Neem het jeugdbeleidsplan/technisch beleidsplan van de club door. Je weet dan wat de club te bieden heeft, welke verwachtingen er richting ouders en sporters zijn en dus ook waar vragen over gesteld kunnen worden.
- Zorg ervoor dat je tijdig de materialen die je nodig hebt tijdens de bijeenkomst voorbereid, zodat tijdens de informatieavond zelf alles voorhanden is.
- Werken met een presentatie op een scherm is niet noodzakelijk. Je kunt ook een paar grote papiervellen gebruiken en deze met plakband aan de muur of het raam bevestigen.

Uitnodiging voor ouders

Vorbereiding:

- *Nodig de ouders tijdig uit voor de ouder-informatieavond. Ga hierbij uit van een periode van ongeveer 3 à 4 weken van tevoren. Je kunt daarvoor onderstaande uitnodigingstekst gebruiken, maar kunt natuurlijk ook een eigen versie maken.*
- *Stuur 1 week van tevoren nog een reminder. Daarbij stuur je de ouders die al aangemeld zijn natuurlijk een andere herinnering, dan de ouders die zich nog niet hebben aangemeld. Die laatste groep stimuleer je namelijk nog extra om zich aan te melden en aanwezig te zijn.*

Voorbeeldtekst uitnodiging:

Beste ouders/verzorgers,

Voor een gezellig en sportief sportseizoen zijn niet alleen enthousiaste sporters nodig, ook is er een goede samenwerking nodig tussen ouders, trainers en coaches. Daarom nodigen wij jullie van harte uit voor onze ouder-informatieavond.

Tijdens deze bijeenkomst maken we kennis met elkaar en bespreken we hoe we samen kunnen bijdragen aan een plezierige, veilige en positieve sportomgeving voor jullie kinderen. We vinden het belangrijk dat alle ouders betrokken zijn en dezelfde informatie ontvangen, daarom rekenen we op de aanwezigheid van alle ouders/verzorgers. Ben je onverhoopt verhinderd, dan vragen wij je om je vooraf af te melden.

Tijdens de avond komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

- Kennismaking tussen ouders, trainers en coaches.
- Volgens welke clubregels en teamafspraken werken we dit seizoen?
- De rol van jullie als ouders tijdens trainingen en wedstrijden.
- De praktische hulp die nodig is om trainingen, wedstrijden en andere activiteiten goed te laten verlopen.

Tijdens de bijeenkomst vragen we actief naar jullie ideeën en meningen. Voel je vrij deze op een respectvolle manier te delen. Je gaat ook een potlood of pen nodig hebben tijdens de avond, dus zorg dat je die meeneemt.

Alle praktische informatie op een rijtje

Datum :
Tijd :
Locatie :

Samen leggen we de basis voor een mooi sportseizoen. Wij kijken uit naar jullie komst en betrokkenheid.

Met sportieve groet,
(Noem hier de namen van de trainer, coach en alle sporters)

Invulling van programma

Kennismaking (20 minuten)

Vorbereiding:

- *Maak naambordjes met daarop de voornaam van de ouder, met daaronder tussenhaakjes 'sportouder van (naam kind)'.*
- *Als er kinderen zijn van wie er twee sportouders zijn, zet die dan bewust uit elkaar.*

Begin stipt op tijd. Ook als er nog mensen aan het binnenkomen zijn of (zichtbaar) in aantocht zijn. Niet om vervolgens de laatkomers streng toe te spreken, maar als beloning voor iedereen die wel op tijd aanwezig is.

Stel jezelf kort voor en nodig de ouders uit om in de vrije ruimte te komen staan. Vervolgens leg je de ouders steeds een vraag met twee antwoordmogelijkheden voor, de ouders antwoorden door links of rechts in de ruimte te gaan staan. Waar nodig kun je een ouder vragen om een korte toelichting te geven op het antwoord.

- Ben je op dit moment zelf lid van deze club, of ben je hier in het verleden lid geweest? Links is 'ja', rechts is 'nee'.
- Heb je deze sport zelf ooit beoefend, of doe je dat nu nog steeds? Links is 'ja', rechts is 'nee'.
- Ben je van plan om regelmatig bij een training of wedstrijd te komen kijken? Links is 'ja', rechts is 'nee'.
- Kun je rustig naar je kind kijken als hij of zij aan het sporten is? Links is 'ja', rechts is 'nee'.
- Voeg naar eigen inzicht nog één of twee vragen toe.

Na deze kennismaking kan iedereen weer gaan zitten en doe je als trainer een belofte aan de ouders, vanuit je rol als trainer. Een voorbeeld hiervan vind je hieronder:

"Ik beloof dat ik er ben om de kinderen te begeleiden, niet om te beoordelen. Dat ik plezier belangrijker vind dan winnen, ontwikkeling belangrijker dan het scorebord en respect belangrijker dan prestatie. Ik zal jullie kinderen aanmoedigen, uitdagen en ondersteunen, zodat zij met plezier naar de training en wedstrijden blijven komen. Dat is de trainer die ik voor hen wil zijn. Mocht dat onverhoopt een keer niet lukken, dan mogen jullie mij daar op een rustige, normale toon op aanspreken."

Geef vervolgens een korte toelichting op de regels die je hebt opgesteld voor het team en de afspraken die je samen met je sporters hebt gemaakt. Op die manier zijn de ouders op de hoogte van de werkwijze die je gaat hanteren tijdens het seizoen.

Clubregels en teamafspraken (20 minuten)

Vorbereiding:

- *Zorg ervoor dat je zelf op de hoogte bent van de clubregels en dat je die ook besproken hebt met je sporters.*
- *Maak, binnen de clubregels, teamafspraken over allerlei praktische zaken: hoe gedragen we ons richting de scheidsrechter, hoe laat verzamelen we voor thuiswedstrijden, mogen er telefoons gebruikt worden in de kleedkamer, etc. Het is belangrijk dat alle sporters hiermee instemmen, wat niet wil zeggen dat ze het ermee eens moeten zijn.*
- *De functie van regels en afspraken zijn bovenal het 'garanderen' van de veiligheid en het plezier van iedereen. Ze zijn dus niet tegen iemand, al kan een 'overtreder' dat wel zo voelen.*
- *Dit blokje is voor de ouders slechts ter informatie. De ouders mogen, als ze willen, hun mening erover geven, maar de regels en afspraken staan niet ter discussie. De ouders hoeven het er ook niet mee eens te zijn. Hun kinderen zijn degene die er al mee ingestemd hebben.*

Leg aan de ouders het verschil uit tussen een regel en een afspraak.

- Een **regel** wordt van bovenaf opgelegd en dient opgevolgd te worden. Zo zijn er regels van de bond (bijv. de regels die tijdens de wedstrijd gelden) en zijn er aanvullend ook clubregels (bijv. geen sporttassen in de kantine).
- Een **afpraak** maak je samen (verzameltijd voor een thuiswedstrijd), waarna iedereen elkaar daar ook aan dient te houden. Goed om te beseffen dat je kunt instemmen met een afspraak, zonder dat je het daarmee eens bent.

Vervolgens benoem je de clubregels, de regels die jij er als trainer-coach aan toegevoegd hebt en ten slotte de teamafspraken. Deel ze eventueel uit op papier of projecteer ze op een scherm, zodat de sportouders kunnen meelezen. Geef desgewenst een toelichting op de regels en afspraken als daar vragen over zijn, maar je gaat er niet over onderhandelen met de sportouders.

Stellingen (20 minuten)

Vorbereiding:

- *Maak een lijstje met ten minste vijf stellingen die je aan de sportouders wilt voorleggen. Dat kunnen stellingen uit het lijstje hieronder zijn, maar het mogen ook zelfbedachte stellingen zijn.*
- *Als je nog niet eerder als gespreksleider hebt opgetreden (of je vindt het spannend), bekijk dan de vijf tips in de bijlage. Die helpen je de discussie in goede banen te leiden.*

Aan de hand van een aantal stellingen ga je met ouders verder in gesprek over (on-)gewenst gedrag en diens onderliggende verwachtingen en aannames.

- Ik stimuleer mijn kind om fit/uitgeslapen aan de start van de wedstrijd te verschijnen.
- Als de scheidsrechter een 'foute' beslissing neemt, dan mag ik daar wat van zeggen.
- Iedereen krijgt, over het hele seizoen gezien, evenveel speeltijd tijdens de wedstrijden.
- Iedereen krijgt evenveel speeltijd tijdens een wedstrijd, ongeacht het 'belang' van de wedstrijd.
- Als mijn kind drie keer dezelfde 'fout' maakt en de coach zegt er niks van, dan mag ik best een aanwijzing geven.
- Als mijn kind de kantjes ervan afloopt tijdens de training of wedstrijd, dan mag ik mijn kind daar op dat moment op aanspreken.
- Het is prima om je kind een beloning te beloven als het scoort/ wint/ ...
- Op het moment dat mijn kind aan het sporten is, draag ik als ouder het gezag/verantwoordelijkheid over mijn kind over aan de trainer/coach van de trainingsgroep.
- Mijn kind is zelf verantwoordelijk voor diens sport, denk aan aanwezigheid, planning, spullen op orde hebben, etc.
- Tijdens het sporten ben je altijd ouder van de hele groep. Je moedigt dus alle kinderen aan, je trakteert alle kinderen als je voor je eigen kind iets koopt aan de bar, etc.
- Als mijn kind klaagt over een voorval tijdens de training, dan neem ik als ouder een neutrale positie in en verwijs ik hem/haar naar de trainer/coach.
- Omkleden (wisselen van schoenen, kleding, etc.) doen we altijd in de kleedkamer.
- Een training of wedstrijd sluiten we gezamenlijk af in de kleedkamer of de kantine.
- Douchen voordat je bij iemand in de auto stapt is wel zo fris.
- Mijn kind sport hier, dus ik lever al een bijdrage.

Organisatorische zaken (15 minuten)

Vorbereiding:

- *Maak op een flipover-vel een zo compleet mogelijke lijst met alles dat geregeld en georganiseerd moet worden om de kinderen te laten sporten. Hoe klein het taakje ook is of lijkt, zet het erbij.*
- *Je kunt ervoor kiezen om achter sommige taken al in te vullen wie het doet. Voorbeeld: team inschrijven voor de competitie – ledenadministratie.*
- *Zoek en print een foto van de All Blacks, de rugbyers van Nieuw-Zeeland.*

Laat de ouders allereerst een foto van de All Blacks (zie bijlage) zien en vraag of iemand het team herkent. Leg vervolgens uit dat de All Blacks het meest succesvolle sportteam ter wereld is. Geen enkele sporter of team wint procentueel meer van zijn wedstrijden dan zij. Maar wat hun pas écht bijzonder maakt is dat zij zoveel mogelijk zaken zelf regelen. Deze mannen dweilen bijvoorbeeld zelf de kleedkamer na afloop van een training of wedstrijd en wassen zelf hun tenues. Dit alles vanuit de overtuiging dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor de zaken die ze zelf kunnen regelen.

Vervolgens nodig je de ouders uit om weer rondom de tafel te komen staan en leg je daar een flipovervel. Hierop staan alle taken staan die geregeld en georganiseerd moeten worden om de kinderen te kunnen laten sporten. Achter sommige taken heb je in de voorbereiding al een commissie of naam ingevuld, zoals bijvoorbeeld het openen van het sportpark, het inschrijven van het team bij de bond en het aanvullen en onderhouden van de sportmaterialen. Daarnaast zijn er nog voldoende lege taakvakken, waarvoor de hulp van de ouders nodig is. Vraag de ouders deze taken onderling te verdelen, omdat de taken anders niet gedaan worden en het team/de trainingsgroep daar de gevolgen van ondervindt.

Hieronder een voorzet van de taken waar je aan kunt denken:

- Openen van het sportpark/sporthal.
- Onderhouden en aanschaffen van de sportmaterialen.
- Klaarzetten van materialen voor de training/assisteren tijdens de training.
- Team inschrijven bij de sportbond.
- Schema met verzamel- en vertrektijden maken.
- Schema maken voor het wassen van de tenues.
- Spelbegeleider/scheidsrechter zijn tijdens wedstrijden.
- Kantinedienst draaien.
- Wedstrijdformulier invullen.
- Tegenstander opvangen en de kleedkamer wijzen.
- Scheidsrechter opvangen en de kleedkamer wijzen.
- Wedstrijdverslag maken.
- Bardienst draaien.
- Spelbegeleider/scheidsrechter bij wedstrijden.

Afsluiting bijeenkomst (5 minuten)

Sluit de avond af door de ouders te bedanken voor hun tijd, openheid en betrokkenheid. Benoem dat het fijn is dat zij er zijn, meedenken en willen bijdragen aan een prettig sportseizoen voor alle kinderen. Hieronder een aantal voorzetten voor de afsluiting.

Hieronder een variant voor een avond die in goede harmonie is verlopen

“Dank jullie wel dat jullie er vanavond waren. Fijn dat jullie hebben meegedacht en meegepraat. Samen zorgen we ervoor dat jullie kinderen met plezier kunnen sporten, zich veilig voelen en graag naar de training en wedstrijden blijven komen. Met de afspraken en beloftes van vanavond hebben we daar samen een mooie basis voor gelegd. Ook heel fijn dat er ouders zijn die willen helpen bij de praktische zaken rondom de trainingsgroep. Daarmee helpen jullie niet alleen je eigen kind, iedereen profiteert daarvan. Laten we er samen een sportief, positief en plezierig seizoen van maken. Zijn er later nog vragen of gaat er ergens iets niet helemaal zoals het zou moeten? Spreek mij dan gerust aan. Dank jullie wel en vooral heel veel sportplezier voor jullie en jullie kinderen.”

Een variant voor een avond waarbij er wat fricties en onenigheden waren, maar die je toch op een positieve manier wilt afsluiten:

“Dank jullie wel dat jullie er vanavond waren. Fijn dat zoveel ouders de tijd hebben genomen om mee te denken en vragen te stellen. We hebben vanavond niet alleen de punten besproken waar we het snel over eens waren, maar ook onderwerpen waar verschillende meningen over bestaan. Juist dat laat zien dat iedereen betrokken is en het beste voor de kinderen wil. Het is belangrijk dat we elkaar blijven begrijpen en respecteren, ook als we niet overal hetzelfde over denken. Ik denk dat we vanavond stappen hebben gezet door zaken uit te spreken en naar elkaar te luisteren. We delen uiteindelijk hetzelfde doel: een omgeving creëren waarin jullie kinderen met plezier kunnen sporten, zich veilig voelen en zich kunnen ontwikkelen. Met de afspraken die we hebben gemaakt en de inzet die ik hier vanavond heb gezien, heb ik er vertrouwen in dat we daar samen aan kunnen blijven werken. Mocht je later nog vragen, zorgen of ideeën hebben? Trek dan gerust aan de bel. Laten we met elkaar blijven praten, juist ook als iets niet loopt zoals we hadden gehoopt. Dank voor jullie betrokkenheid en ik wens jullie en jullie kinderen vooral een mooi, sportief en plezierig seizoen toe.”

BIJLAGE

Tips voor een gespreksleider

Als je tijdens het gedeelte met de stellingen zelf als gespreksleider optreedt, houdt dan onderstaande tips in gedachten.

- Blijf neutraal en kies geen partij. Als gespreksleider ben je er niet om gelijk te geven aan één ouder of een groep ouders. Luister naar alle standpunten, vat ze eerlijk samen en zorg dat iedereen zich gehoord voelt.
- Houd het gezamenlijke doel centraal. Wanneer meningen uiteenlopen, breng het gesprek dan terug naar de vraag: “Wat is het beste voor de kinderen en het team?” Dat helpt om weg te blijven van persoonlijke discussies.
- Betrek ook de stille ouders actief. De ouders die het meest aan het woord zijn, vertegenwoordigen niet altijd de hele groep. Vraag regelmatig of anderen nog ideeën hebben, vragen of zorgen hebben. Zorg dat iedereen de kans krijgt om bij te dragen.
- Erken emoties, maar bewaak de sfeer. Ouders zijn vaak betrokken en soms emotioneel. Erken zorgen zonder dat het gesprek negatief of aanvallen wordt. Grijp in wanneer discussies persoonlijk worden (zie ook het punt hierboven).
- Sluit af met duidelijke afspraken en vervolgstappen. Vat aan het einde de belangrijkste punten samen: waar is overeenstemming over, welke afspraken zijn gemaakt en wat gebeurt er met openstaande vragen? Zo gaat iedereen met hetzelfde beeld naar huis.

DRAAIBOEK OUDER-INFORMATIEAVOND

VOOR OUDERS VAN PUBERS/JONGEREN

DOEL

Samen zorgen voor plezier, ontwikkeling en een veilige sportomgeving.

VOOR WIE

Ouders/verzorgers van onze pubers/jongeren.

DUUR

± 75 minuten

LOCATIE

Op of in dezelfde sportaccommodatie

PROGRAMMA

1

20 min.

KENNISMAKING

- Interactieve vragenronde (links = ja, rechts = nee)
- Korte belofte van de trainer aan de ouders
- Uitleg teamregels en werkwijze

2

20 min.

CLUBREGELS & TEAMAFSPRAKEN

- Uitleg verschil tussen regel en afspraak
- Uitleg clubregels, regels van trainer en teamafspraken
- Informatief: regels staan niet ter discussie

3

20 min.

STELLINGEN

- Gesprek aan de hand van stellingen over oudergedrag en verwachtingen
- Delen van meningen en ervaringen
- Respectvolle dialoog en begrip voor elkaar

4

15 min.

ORGANISATORISCHE ZAKEN

- Uitleg met voorbeeld All Blacks
- Overzicht van alle taken die geregeld moeten worden
- Taken worden verdeeld onder ouders

5

5 min.

AFSLUITING

- Bedanken en waarderen
- Samenvatten en vooruitkijken
- Vragen? Spreek trainer/coach gerust aan

DOELEN VAN DE AVOND

- ✓ Kennismaken en verbinding creëren
- ✓ Uitleg over clubregels en teamafspraken
- ✓ Nadenken over de rol van ouders
- ✓ Bewustwording van taken en organiseren
- ✓ Ouders stimuleren om actief bij te dragen

PRAKTISCHE TIPS

- Nodig ouders 3 à 4 weken van te voren uit en stuur 1 week van te voren een reminder.
- Zorg voor een rustige ruimte met zitplaatsen en wat vrije bewegingsruimte.
- Neem het jeugd- en technisch beleidsplan door en bereid je goed voor.
- Werk met flipovers en stiften; een presentatie is niet noodzakelijk.
- Houd de tijd in de gaten: samen ± 75 minuten.
- Vraag om openheid, respect en samenwerking.

BELANGRIJK OM TE ONTHOUDEN

Regels en afspraken zijn er om veilig en met plezier te kunnen sporten. We zijn er samen voor onze pubers/jongeren.

HOE HELP JE MEE?

Moedig positief aan

Respecteer trainers, scheidsrechters & tegenstanders

Draag bij aan de teamgeest en het plezier

Help mee bij praktische taken en activiteiten

Zorg voor een veilige en positieve sfeer

SAMEN MAKEN WE ER EEN TOPSEIZOEN VAN!

Plezier • Respect • Verantwoordelijkheid • Samen

